

Gezinsrelaties na ouderlijke scheiding: Ouders, kinderen en nieuwe partners

Sofie Vanassche, An Katrien Sodermans, Koen Matthijs (K.U.Leuven)

Na een echtscheiding worden de betrokkenen geconfronteerd met een nieuwe set van gezinsrelaties. Niet enkel de relatie tussen de ex-partners verandert, maar ook de ouder-kindrelatie neemt een andere vorm aan. Wanneer gescheiden personen een nieuwe relatie aangaan, leidt dit vervolgens tot stiefrelaties.

Ouder-kindrelatie na scheiding – Tabel 1 toont dat ouders en kinderen de beste relatie hebben wanneer ze na de scheiding samenwonen. Of het om voltijds of deeltijds samenwonen gaat, maakt niet zoveel uit. Ouders wiens kinderen bij de andere ouder wonen, hebben het moeilijker om een (goede) relatie met hen te onderhouden. De afwezigheid van contact wordt nog versterkt wanneer de niet-residentiële ouder een nieuwe samenwoonpartner heeft. De aanwezigheid van nieuwe partners kan de relatie tussen ouders en kinderen dus bemoeilijken. Er zijn vaak opvallende verschillen in de beoordeling van eenzelfde relatie door verschillende betrokkenen. De ouder-kindrelatie wordt bijvoorbeeld door de kinderen opvallend minder goed beoordeeld dan door de ouders.

Tabel 1: Kwaliteit van de ouder-kindrelatie (%) naargelang van de verblijfplaats van het kind, zoals gerapporteerd door ouder en kind

	<i>Gerapporteerd door de ouder zelf</i>				<i>Gerapporteerd door kind</i>			
<i>Verblijfplaats kind</i>	<i>Gedeeld verblijf (33-66)</i>	<i>Meestal bij moeder (67-99)</i>	<i>Altijd bij moeder (100)</i>	<i>Meestal of altijd bij vader (67-100)</i>	<i>Gedeeld verblijf (33-66)</i>	<i>Meestal bij moeder (67-99)</i>	<i>Altijd bij moeder (100)</i>	<i>Meestal of altijd bij vader (67-100)</i>
<i>Vader-kindrelatie</i>	<i>(N=266)</i>	<i>(N=283)</i>	<i>(N=228)</i>	<i>(N=165)</i>	<i>(N=178)</i>	<i>(N=189)</i>	<i>(N=247)</i>	<i>(N=93)</i>
Zeer slecht tot slecht	0.4	2.5	5.3	0.6	5.6	6.9	16.6	3.2
Niet slecht, niet goed	2.6	6.7	14.0	1.8	10.1	13.8	28.7	3.2
Goed	35.3	36.4	43.0	43.6	50.0	51.3	40.5	49.5
Zeer goed	61.7	54.4	37.8	53.9	34.3	28.0	14.2	44.1
<i>Moeder-kindrelatie</i>	<i>(N=265)</i>	<i>(N=331)</i>	<i>(N=537)</i>	<i>(N=76)</i>	<i>(N=178)</i>	<i>(N=127)</i>	<i>(N=316)</i>	<i>(N=83)</i>
Zeer slecht tot slecht	0.4	0.9	0.2	6.6	1.7	3.1	1.0	18.1
Niet slecht, niet goed	1.9	3.0	4.7	9.2	7.3	10.1	5.7	12.1
Goed	24.9	32.6	32.0	42.1	42.7	41.6	41.8	53.0
Zeer goed	72.8	63.4	63.1	42.1	48.3	45.2	51.6	16.9

Relatie tussen ex-partners – De meeste ex-partners beoordelen de relatie met hun ex-partner als ‘neutraal’. Een gedeeld verblijf van het kind bewerkstelligt geen betere relatie tussen de ex-partners, maar ze zien elkaar wel vaker dan bij andere verblijfsregelingen. De verhoogde contactintensiteit die samengaat met een gedeeld verblijf leidt niet noodzakelijk tot meer conflict tussen de ex-partners.

Vanuit kindperspectief zijn de inspanningen om gedeeld verblijf te promoten wel degelijk zinvol. Het leidt immers tot meer contact en een betere relatie met beide ouders. Een verstoord ouder-kindcontact na een

scheiding kan nefaste gevolgen hebben op langere termijn. Er schuilt wel gevaar in een verblijfsco-ouderschap wanneer er veel conflict is tussen ouders. Het impliceert immers meer contact tussen ouders en kan op die manier een verhoogde blootstelling aan conflict betekenen.

Stiefouder-stiefkindrelatie – De relatie met de stiefouder wordt door de kinderen meestal slechter beoordeeld dan die met de biologische ouder (Tabel 2), maar ook dit is gerelateerd aan de verblijfsregeling. Indien kinderen voltijds inwonen bij één ouder en een stiefouder, rapporteren ze zelfs vaker een betere relatie met de stiefouder dan met de niet-residentiële ouder. De biologische ouder wordt als het ware ‘vervangen’ door de stiefouder. Dit proces verloopt wel moeizamer voor de stiefmoeder dan voor de stiefvader. Zij moet immers concurreren met de biologische moeder.

Tabel 2: De stiefouder-stiefkindrelatie (%), naargelang van de verblijfplaats van het kind, zoals gerapporteerd door het kind

<i>Verblijfplaats kind</i>	<i>Gedeeld verblijf (33-66)</i>	<i>Meestal bij moeder (67-99)</i>	<i>Altijd bij moeder (100)</i>	<i>Meestal of altijd bij vader (67-100)</i>
<i>Stiefvader-stiefkindrelatie</i>	<i>(N=133)</i>	<i>(N=139)</i>	<i>(N=186)</i>	<i>(N=62)</i>
Zeer slecht tot slecht	6.0	9.4	5.4	19.4
Niet slecht, niet goed	19.6	18.7	12.4	24.2
Goed	42.9	51.8	53.8	41.9
Zeer goed	31.6	20.1	28.5	14.5
<i>Stiefmoeder-stiefkindrelatie</i>	<i>(N=130)</i>	<i>(N=132)</i>	<i>(N=188)</i>	<i>(N=57)</i>
Zeer slecht tot slecht	12.3	13.6	21.3	3.5
Niet slecht, niet goed	20.8	26.5	31.9	15.8
Goed	45.4	46.2	35.6	59.7
Zeer goed	21.5	13.6	11.2	21.1